

PURA: “VANNOMRÅDE BUNNEFJORDEN MED ÅRUNGEN- OG GJERSJØVASSDRAGET”

- Til stede:** Knut Bjørnskau, leder temagruppen - KB
Martine Hovland Johnsen, Nordre Follo kommune – MHJ
Grethe Arnestad, Nordre Follo kommune, GA
Toril Giske, VAV, Oslo kommune - TG
Helene Meltzer, Nesodden kommune - HM
Nasser Berhanu, Frogn kommune – NB
Marit Skjel, Ås kommune - MS
Anita Borge, vannområdeleder PURA - AB
- Forfall:** Arne Ivar Sletnes, Landbrukskontoret - AIS
Bård Olav Kollerud, Landbrukskontoret -BOK
Håvard Hornnæs, Statsforvalteren - HH
Ole Eivind Ovnan Fjeldstad, Fylkeskommunen - OF
Elisabeth Emilie Syse, Statens vegvesen - EES
- Møtegruppe:** Temagruppe Biologi/limnologi
- Møtested:** Nordre Follo kommune, Rådhuset i Ski, Idrettsveien 8, 1402 Ski
Møtetid: Tirsdag 10.12.2024, kl. 09:00 – 12:00
- Referent:** Martine Hovland Johnsen, Nordre Follo kommune
- Neste møte:** Avtales senere

Sak nr.	Tema	Vedtak/oppfølging	Ansv.
1	Utkast til referat fra møte 08.10.24 i temagruppen.	Godkjent. Legges ut på www.pura.no	Alle AB

2	<p>Østensjøvann - det er satt opp skilt vedr. oppfordring til å ikke fiske</p> <p>- workshop avholdt 18.11.24</p> <p>- status vedr. Fylkeskommunens arbeid med politisk sak; fiskeforbud</p>	<p><u>Skilt</u> Anita viste skiltet til gruppa. PURA har tatt ansvar for å følge med på skiltene og informere Statsforvalteren dersom det blir ødelagt.</p> <p><u>Workshop</u> Det var 35 deltagere fra ulike miljøer: Kommuner, NMBU, vannområdeledere, konsulenter, grunneiere, Statsforvalter, fylkeskommuner, miljøorganisasjoner, grunneiere rundt Østensjøvann, ordfører fra Nordre Follo kommune.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Positiv og innholdsrik dag. Ingen negative synspunkter til reguleringsfiske, men det kom noen råd til veien videre. <p>Foredragene viste blant annet at det er mye fisk å fiske ut i Østensjøvann, og at fortsatt er behov for reguleringsfiske. Det ble gjennomført gruppearbeid med oppgave å foreslå tiltak i Årungenvassdraget som bedrer forholdene i Oslofjorden. NMBU/PURA vil satse på ett år til med reguleringsfiske, men det blir da viktig at søknad fra NMBU til Statsforvalter sendes tidligere enn i 2024. Trond Haugen ferdigstiller samlerapport om fisket i 2021-2024 på nyåret. Se presentasjoner fra workshopen og oppsummering av gruppearbeid her.</p> <p><u>Status fylkeskommunens arbeid</u> Møte med fylkesadvokaten. To muligheter diskutert:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Innføring av forbud 5 år avgangen ved å benytte Lakse- og innlandsfiskeovens § 34 • Inkludere forbudet i revisjonen av innlandsfiskeforskriften for Akershus <p>Klima- og miljødepartementet må ta en beslutning – Ole Fjeldstad har sendt en henvendelse dit.</p>	AB
3	<p>Status vedr. regulerings sak massedeponi i nedslagsfeltet til Østensjøvann etter høring</p>	<p>Høringsinnspill viser at det er betydelig motstand mot regulerings saken for massedeponi.</p> <p>Anita har hatt et møte med arealplanleggere fra Ås kommune, og kommunen erkjenner at de burde ha involvert PURA, Nordre Follo kommune og andre tidligere i prosessen. Anita har via Ås kommune fått tilsendt noen av høringsuttalelsene, og flere av tilbakemeldingene er negative og omhandler bekymring knyttet til trafikk, vannkvalitet, støy og forurensning.</p>	AB

		Det vurderes som vanskelig å gjennomføre prosjektet som planlagt. Ås kommune vurderer derfor å ta et møte med forslagstiller for å foreslå at de finner et annet område for massedeponi.	
4	<p>ECOSAFE: Workshop 07.11.2024 om forvaltning av næringsalter i dagens og morgendagens klima (Arne Ivar, Anita og Knut deltok). Vedlegg fra arrangør.</p> <p>- nyttig kunnskap for vår tiltaksanalyse – bla fokus landbruk</p> <p>- vannovervåking, omfang</p> <p>- bruk av sensorer</p>	<p>ECOSAFE er et prosjekt med deltakere fra Norge, Danmark, Sverige, Finland, Latvia og Polen. NIBIO og NIVA er partnere i Norge. Prosjektside: https://projects.au.dk/nordbalt-ecosafe</p> <p>Under workshopen ble det blant annet diskutert hva som kreves av overvåking når man skal modellere, og modellering i forhold til effekten av tiltak – spesielt med fokus på landbruk og nitrogen. Omfanget av overvåking og bruk av sensorer ble diskutert. NIBIO har en sensor i Skuterudbekken som måler vannstand og turbiditet.</p> <p>Bruk av sensorer kan være effektivt. Temagrappa diskuterte hvor ofte prøver må tas, og utfordringer med å få nøyaktige målinger av nitrogen. Noen bekker brukes som referanse, da det er for kostadskrevende å ha sensorer i alle vassdrag. PURA er positive til å bruke sensorer innenfor vannområdet. Marit sjekker om NVEs vannføringsmåler fremdeles står i nedslagsfeltet til Skuterudbekken. Nordre Follo kommune har tre sensorer i bruk. Medlemmene ble oppfordret til å lese de vedlagte presentasjonene fra ECOSAFE-workshopen 07.11.2024.</p>	<p>KB/AB</p> <p>MS</p>
5	<p>Innspill til ny tiltaksanalyse for vannområdet PURA. TAR gruppa har oppstartsmøte 17.01.25 med Norconsult.</p>	<p>TAR-gruppa: PURA (Anita og Knut), Norconsult (Leif Simonsen), Follo landbrukskontor, deltagere fra de ulike kommunene. Oslo kommune v/Toril og Anne-Siri Haddeland inviteres også inn i gruppen.</p> <p>Asker kommune har begynt å kildespeie nitrogen – forslag om å invitere Asker til møte i TAR. Nordre Follo kommune har også noe kildespeing.</p> <p>Det ble diskutert kilder til nitrogen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Landbruk og spredt bebyggelse • Minirensesanlegg (renser kun 20%). NMBU har et prosjekt som undersøker renseeffekt til minirensesanlegg. <p><u>Innspill til tiltaksanalyse:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Graving, sprenging, bygging og massehåndtering har ikke vært mye i fokus som nitrogenkilde. • Statsforvalteren har påpekt forurensning fra sprengstein. • Urbane tilførsler. • Drift etter byggeprosjekter må følges opp for å sikre at tiltakene blir gjennomført. 	<p>AB/KB</p> <p>TG</p>

		<p>Tiltaksanalysen må ende i råd til kommunene med henvisning til ny veileder.</p> <p>Prosjektet vil delvis dekkes av midler fra fylkeskommunen.</p> <p>Medlemmene vil holdes orientert om prosjektets framdrift.</p> <p><u>Veileder</u></p> <p>En veileder for areal- og vannforvaltning kommer i 2025. Her settes det blant annet fokus på vannforskriften § 12.</p>	
6	<p>Storgrava; delrapportering til Fylkeskommunen.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - de nødvendige tillatelser er innhentet fra NVE, Akershus fylkeskommune og endelig Statsforvalter - med vilkår. SF brukte to måneder på å svare oss, og vi kom senere i gang enn vi hadde håpet. - vi har fått dispensasjon fra Statsforvalteren fra vannressursloven § 11 om fjerning av kantvegetasjon, men det er stilt strenge vilkår til blant annet trefelling. Når et tre felles skal det plantes tre nye trær innenfor samme område. - vi har avtale om tiltaksgjennomføring med landbruksentreprenør, Wetlesen Anlegg. - delrapport er sendt Akershus fylkeskommune, der vi viser til at aktivitetene i hovedsak vil gjennomføres i løpet av de første månedene av 2025 - Wetlesen Anlegg melder at de vil gjennomføre mesteparten i januar måned - Landbrukskontoret er delaktig i disse aktivitetene. <p>Det har blitt satt merker på kvister langs bekken for å indikere hvor tiltakene skal gjennomføres.</p> <p>Tiltakene skal gjennomføres i januar.</p> <p>Det er ønskelig å få med Statsforvalteren i felt til våren.</p>	AB
7	<p>Rapport/utredning dat. 01.12.2023 fra Havforskningsinstituttet av marine vanntyper i vannforskriftsammenheng på oppdrag fra Miljødirektoratet. Ugitt av Miljødirektoratet 22.11.2024. Vedlagt.</p> <p>- Økoregion Skagerak;</p>	<p>Havforskningsinstituttet har utredet marine vanntyper i vannforskriftsammenheng.</p> <p>Erfaringer har vist at det er utfordringer og feil i dagens inndeling i vanntyper, og Miljødirektoratet ønsket en helhetlig revisjon av vanntyper i kystvann.</p> <p>Det ble identifisert 7 vanntyper i Skagerak, som ble vurdert til å gi en god og dekkende beskrivelse av de faktiske forholdene. Det er forslått to nye vanntyper: «moderat eksponert ferskvannspåvirket fjord/kyst» og «bølgeeksponert ferskvannspåvirket kyst». Dette vil utgjøre en stor forskjell fra dagens typologi i Oslofjordregionen.</p>	KB, TG

	Konsekvenser for mål i Oslofjorden?	Inndeling av nye vanntyper betyr at det sannsynligvis må utarbeides nye referanseverdier for de biologiske kvalitetselementene. Toril tar med rapporten til Fagrådet da NIVA bør kunne si noe om hvordan dette vil påvirke overvåkingen.	
8	Fagrådet status: - Status for ny modell for Oslofjorden (Miljødirektoratet i samarbeid med Fylkeskommunen og Fagrådet) - prosjekt Fagrådet – felles grunnlag for nye utslippstillatelser som medlemskommunene kan bruke som en del i sine søknader til Statsforvalteren	<u>Status modell</u> Rapporten har fått utsatt frist til 31. august 2025. Det var behov for oversetting fra engelsk til norsk, og flere momenter ved rapporten må endres. En del feil og mangler. Miljødirektoratet ønsker en ytterligere utvidelse av prosjektet ved å innlemme effekt av reduksjon i organisk stoff og partikler. Det ble diskutere om man bør involvere andre enn NIVA i prosjektet. Modellen mangler urbane tilførsler, som er en svakhet. <u>Utslippstillatelse</u> Beregninger av Pe mangler fremdeles, samkjøres med et prosjekt i regi av Norsk Vann. Det ble diskutere hvilket nivå ROS-analysen ligger på. Den skal være mulig å bruke for hver enkelt vannforekomst, og bør favne nedslagsfeltet. Ås og Nordre Follo kommuner er i gang med utslippstillatelsen. Nordre Follo renseanlegg har søkt om utslippstillatelse. Toril skal oversende ROS-analysen.	TG
9	COWI/DHI har etter det vi kjenner til nylig kjørt en modell for Oslofjorden. Burde vi ta kontakt for bla bruk i vår forestående tiltaksanalyse?	Toril skal oversendes e-postadresse og telefonnummer til kontaktpersonen i DHI til Knut og Anita.	TG
10	NVE; Workshop avholdt 27.11.24; utkast til skjøtselsveileder for kantvegetasjon langs vassdrag.	Anita og Knut deltok. Et utkastet til veilederen lå ved møteinnkallingen. Statsforvalteren i Agder ga gode og nyttige innspill. Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus v/ Håvard hadde blant andre foredrag under workshopen. Etter tilbakemeldinger på utkastet, må veilederen skrives om og det må gjøres endringer i forbindelse med føringer etter lovverk.	AB/KB
11	Eventuelt	Ingen saker.	